

กระทู้ถามที่ ๑๕๕ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๔๑

เรื่อง โครงการลงทุนเพื่อสังคม

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถาถามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

ตามที่รัฐบาลได้กู้ยืมเงินจากต่างประเทศเพื่อนำมาแก้ไขปัญหาผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว โดยจะนำเงินดังกล่าวมาแก้ไขปัญหาการว่างงาน การดูแลคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามโครงการลงทุนเพื่อสังคมนั้น ขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลได้กู้ยืมเงินจำนวนเท่าใด ได้รับอนุมัติวงเงินเท่าใด หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่ผู้ให้กู้กำหนดมีอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลได้จัดสรรเงินตามโครงการที่ส่วนราชการเสนอขอใช้เงินกู้ยืมอย่างไร และมีวิธีการตรวจสอบการใช้เงินอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. รัฐบาลจะเปิดโอกาสให้สาธารณชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจตัดสินใจตามโครงการลงทุนเพื่อสังคมได้หรือไม่ และหากท้องถิ่นต้องการเปลี่ยนแปลงโครงการที่ส่วนราชการเสนอมาจะทำอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เอกพร รักความสุข

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร

พรรคความหวังใหม่

ฯพณฯ

กระทู้

ใช้ใน

กลุ่มผู้

เทียบ

ลงนาม

คือ

การกู้

โดยวิธี

เรียนรับ

ทุกวัน

ธนา

เบิกจ่าย

ในวันที่

ดอกเบี้ย

ทั้งนี้

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๕๕ ร.

ของ นายเอกพร รักความสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร
เรื่อง โครงการลงทุนเพื่อสังคม

ข้าพเจ้า นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้รับมอบหมายจาก
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง โครงการลงทุนเพื่อสังคม ข้าพเจ้าขอตอบ
กระทู้ถาม ของท่านสมาชิกผู้มีความเกี่ยวข้อง ดังนี้

คำตอบข้อ ๑

รัฐบาลได้กู้เงินจากธนาคารโลกและกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่นเพื่อ
ใช้ในการแก้ไขปัญหาทางสังคมอันเนื่องมาจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นให้ความช่วยเหลือ
กลุ่มผู้ถูกเลิกจ้างงานผู้ยากจน และผู้ด้อยโอกาสทางสังคม โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เงินกู้จากธนาคารโลก เป็นเงินกู้สกุลเงินเหรียญสหรัฐวงเงิน ๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ
เทียบเท่า ๑๒,๕๕๑ ล้านบาท (คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนในวันลงนาม) โดยกระทรวงการคลังได้
ลงนามในสัญญาเงินกู้กับธนาคารโลกเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีเงื่อนไขเงินกู้ที่สำคัญ
คือ

๑.๑ อัตราดอกเบี้ย ใช้อัตราดอกเบี้ยคงที่ของระบบเงินกู้สกุลเดียว ซึ่งคำนวณตามต้นทุน
การกู้เงินของธนาคารโลก (Based Rate) บวกด้วยค่าธรรมเนียมและส่วนต่างตามมาตรฐานการกู้เงิน
โดยวิธีนี้ ซึ่งจะกระทำในวันเบิกจ่ายเงินกู้ และธนาคารโลกจะแจ้งให้ทราบเมื่อได้กำหนดอัตราดอกเบี้ย
เรียบร้อยแล้ว (ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๖.๒๖ ต่อปี) ทั้งนี้ กำหนดให้ชำระดอกเบี้ยปีละ ๒ ครั้ง
ทุกวันที่ ๑๕ พฤษภาคม และวันที่ ๑๕ พฤศจิกายนของแต่ละปี

๑.๒ ค่าธรรมเนียมผูกพันเงินกู้อัตราร้อยละ ๐.๗๕ ต่อปี ของวงเงินกู้ที่ยังไม่ได้เบิกจ่าย (ปัจจุบัน
ธนาคารโลกผ่อนผันให้ โดยคิดอัตราร้อยละ ๐.๒๕ ต่อปี)

๑.๓ การชำระคืนต้นเงินกู้ภายใน ๑๕ ปี รวมระยะเวลาปลอดหนี้ต้นเงินกู้ ๓ ปี เงินกู้ที่ได้
เบิกจ่ายในแต่ละงวดต้องแบ่งการชำระคืนออกเป็น ๑๘ งวดเท่าๆ กัน โดยกำหนดชำระคืนปีละ ๒ ครั้ง
ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม และวันที่ ๑๕ พฤศจิกายนของทุกปี ชำระคืนต้นเงินงวดแรกในงวดการชำระ
ดอกเบี้ยงวดที่ ๗ และงวดสุดท้ายในงวดการชำระดอกเบี้ยที่ ๒๕ นับจากวันกำหนดอัตราดอกเบี้ยคง
ทั้งนี้ การชำระคืนเงินกู้ต้องไม่เกินวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. เงินกู้จากกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโพ้นทะเลแห่งญี่ปุ่น เป็นเงินกู้สกุลเงินเยนวงเงิน ๑๓,๔๑๒ ล้านเยนหรือเทียบเท่า ๓,๘๐๔,๐๔๕,๕๖๐ บาท (คำนวณตามอัตราแลกเปลี่ยนในวันลงนาม) โดยกระทรวงการคลังได้ลงนามในสัญญาเงินกู้กับกองทุน ฯ เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ และมีเงื่อนไขเงินกู้ที่สำคัญคือ

๒.๑ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี กำหนดให้ชำระดอกเบี้ยปีละ ๒ ครั้ง ทุกวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์และวันที่ ๒๐ สิงหาคมของแต่ละปีในระหว่างการเบิกจ่ายเงินกู้ และวันที่ ๒๐ มกราคม และวันที่ ๒๐ กรกฎาคมของแต่ละปีหลังจากการเบิกจ่ายเงินกู้เสร็จสิ้นแล้ว

๒.๒ อัตราค่าบริการในการเบิกจ่ายเงินกู้อยู่ที่ ๐.๑ ของวงเงินกู้ที่เบิกจ่ายในแต่ละครั้ง

๒.๓ การชำระคืนต้นเงินกู้ภายใน ๒๕ ปี รวมระยะเวลาปลอดหนี้ต้นเงินกู้ ๗ ปี โดยผ่อนชำระคืนปีละ ๒ ครั้งทุก ๆ ๖ เดือน เป็นจำนวน ๓๗ งวด ชำระคืนเงินงวดแรกในวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๘ และงวดสุดท้ายวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

คำตอบข้อ ๒

รัฐบาลได้จัดสรรเงินกู้ให้แก่โครงการพัฒนาของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ โดยมีหลักเกณฑ์ว่าต้องเป็นโครงการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน การสูญเสียรายได้ และการเพิ่มขึ้นของภาระทางสังคม โดยให้เกิดผลในระยะสั้น ได้แก่ โครงการลงทุนในงานโยธาที่ต้องใช้แรงงานมาก งานฝึกอบรมวิชาชีพแก่ผู้ว่างงานและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม และงานปรับปรุงการให้บริการทางสังคมขั้นพื้นฐาน โดยเฉพาะการให้บริการทางด้านสาธารณสุข ซึ่งเป็นการเสริมการลงทุนในโครงการที่ส่วนราชการและหรือรัฐวิสาหกิจกำลังดำเนินการอยู่ให้สามารถขยายโครงการได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดังกล่าวจะต้องปรับปรุงโครงการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการลงทุนเพื่อสังคมดังกล่าว และมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ โดยมีระยะเวลาดำเนินการประมาณ ๒๘ เดือน โดยโครงการของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ในกระบวนการพิจารณาได้มีการตัดทอนโครงการที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการลงทุนเพื่อสังคมรวมทั้งโครงการที่ขาดความพร้อมและแผนงานที่ชัดเจนออกไปส่วนหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายโครงการจะต้องเป็นไปตามต้นทุนต่อหน่วยงานที่สำนักงบประมาณกำหนด

นอกจากการมุ่งแก้ไขปัญหาในระยะสั้นตามแนวทางที่กล่าวแล้ว รัฐบาลยังคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาลังคมในระยะยาว และสร้างฐานการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยการสนับสนุนทางการเงินแก่กิจกรรมและโครงการที่มีผลต่อการปรับโครงสร้างทางสังคมและการกระจายอำนาจในระยะยาว โดยเน้นการ

เสริมสร้าง
กิจกรรมข
Fund - S
ที่กระทรวง
มีระยะเวลา
เงินกู้เพื่อแ
การเงิน ค
คณะกรรมการ
Steering
ชุมชน อ
ชุมชน แ
รับผิดชอบ
ดังกล่าว

อ
ขึ้นในสำนั
ตามเป้าหมาย
โดยหน่วย
จัดทำแผน
และผลกระทบ
ของคณะก
ทางสังคม
ประสานก
ย่อยของส
รัฐวิสาหกิจ

๑
ตรวจสอบ
๒
ของโครงก

เล่ม ๑๑๕ ตอนที่ ๘๕ ก

ม ๒๕๔๑

เงิน

นาม)

๕๔๑ และ

วันที่ ๒๐

าคม และ

แต่ละครั้ง

โดยก่อน

กรกฎาคม

ลักษณะ

ของภาระ

ผูกอบรม

พื้นฐาน

และหรือ

วิสาหกิจ

ดังกล่าว

าเนินการ

รณาและ

แล้ว ทั้งนี้

งทุนเพื่อ

โครงการ

การแก้ไข

กิจกรรม

เน้นการ

เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน องค์กรชุมชน และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น และการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนต่างๆ ซึ่งจะกระทำผ่านกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม (Social Investment Fund - SIF) และกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค (Regional Urban Development Fund - RUDF) ที่กระทรวงการคลังจัดตั้งขึ้นและมอบหมายให้ธนาคารออมสินเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการ มีระยะเวลาการดำเนินงาน ๕๐ เดือน โดยจะไม่มี การคัดเลือกโครงการล่วงหน้าเช่นเดียวกับการใช้เงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหาในระยะสั้น แต่จะมีการกำหนดหลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการทั้งทางด้านเทคนิคและการเงิน ตลอดจนวิธีการและขั้นตอนการเสนอโครงการเพื่อขอการสนับสนุนจากกองทุน ฯ ทั้งสองโดยคณะกรรมการบริหารกองทุน ฯ และได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับนโยบาย (Policy Steering Committee - PSC) ที่มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธาน เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชน องค์กรชุมชน และองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเสนอโครงการที่ตอบสนองความต้องการของชุมชน และประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง โดยธนาคารออมสินได้จัดตั้งสำนักงานกองทุนเพื่อสังคมขึ้น รับผิดชอบในการบริหารกองทุน และพิจารณาโครงการที่จะขอเงินสนับสนุน หรือกู้เงินจากกองทุน ฯ ดังกล่าว

อนึ่ง กระทรวงการคลังได้จัดตั้งหน่วยประสานการดำเนินโครงการ (Project Coordination Unit) ขึ้นในสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเพื่อดำเนินการจัดสรรเงินกู้ตามโครงการลงทุนเพื่อสังคมให้เป็นไปตามเป้าหมายและสามารถกำกับดูแลรวมทั้งติดตามโครงการให้ดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยหน่วยประสานงานดังกล่าวจะร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จัดทำแผนภูมิกลุ่มเป้าหมาย (Targetting Map) โดยพิจารณาจากระดับความยากจน ภาวะการว่างงาน และผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจอื่นๆ ในพื้นที่ต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดนโยบาย (PSC) ในการจัดสรรทรัพยากรให้ไปสู่กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบทางสังคมมากที่สุดก่อน นอกจากนี้ยังได้จัดให้มีการติดตามและประเมินผลในเชิงปฏิบัติงาน โดยหน่วยประสานการดำเนินโครงการจะทำหน้าที่ติดตามประเมินผลและตรวจสอบการดำเนินงานของโครงการย่อยของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจผ่านหน่วยงานดำเนินโครงการ (PIUs) ที่ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินโครงการ ดังนี้

๑. จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศ (Management Information System) ที่สามารถตรวจสอบและติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของหน่วยงานดำเนินโครงการได้
๒. กำหนดให้หน่วยงานดำเนินโครงการจัดทำแผนการติดตามและประเมินผลความสำเร็จของโครงการเพื่อใช้ในการติดตามและประเมินผลโครงการย่อยต่างๆ

๓. จัดให้มีระบบรายงานผลการดำเนินงานของหน่วยงานดำเนินโครงการ และรายงานความก้าวหน้าเสนอให้คณะกรรมการกำกับนโยบาย (PSC) ทุกไตรมาส ทุกปี ครึ่งอายุโครงการ และเมื่อสิ้นสุดโครงการ เพื่อให้ทราบความก้าวหน้า ผลสำเร็จ และปัญหาอุปสรรคอย่างทันท่วงที ทั้งนี้ หากพบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินโครงการ หน่วยประสานการดำเนินโครงการจะจัดส่งคณะทำงานพิเศษเพื่อตรวจสอบการดำเนินโครงการ (Task Force on SIP Project Implementation) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนจากหน่วยงานดำเนินโครงการ พร้อมทั้งที่ปรึกษาที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาต่างๆ และเจ้าหน้าที่ของหน่วยประสานการดำเนินโครงการเข้าไปตรวจสอบการดำเนินโครงการพร้อมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยแก้ไขปัญหา ข้อติดขัดต่างๆ

คำตอบข้อ ๓

รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของสาธารณชนในการกำหนดโครงการหรือแผนงานตามโครงการลงทุนเพื่อสังคม ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินโครงการต่างๆ สามารถสนองตอบความต้องการของชุมชน และประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนให้เป็นฐานในการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืนต่อไป โดยการสนับสนุนเงินให้เปล่าแก่การลงทุนในโครงการลงทุนขนาดเล็กที่มีวัตถุประสงค์ในการสะสมหรือเพิ่ม “ทุนทางสังคม” และเป็นประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวมที่ริเริ่มและเสนอมาจากชุมชน องค์กรชุมชน ผ่านกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการกระจายอำนาจการคลังไปสู่ท้องถิ่นโดยการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค เพื่อให้เงินกู้แก่เทศบาลสำหรับโครงการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลที่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งจะช่วยเพิ่มสมรรถนะและขีดความสามารถในการจัดเตรียม และบริหารโครงการพัฒนาในท้องถิ่นของเทศบาลอีกทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ เพื่อรับฟังความต้องการของสาธารณชนและท้องถิ่น คณะกรรมการกำกับนโยบาย (PSC) จะเปิดให้มีเวทีชี้แนะและให้คำปรึกษา (Advisory Forum) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากกลุ่มต่างๆ เช่น หัวหน้าชุมชน องค์กรที่ไม่ใช่รัฐบาล เอกชน นักวิชาการ ข้าราชการ นักการเมือง และหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้คำแนะนำหรือผลสะท้อนของการดำเนินโครงการ เพื่อนำมาใช้ในการปรับปรุงเป้าหมายและการดำเนินงานของโครงการต่อไป

เรื่อง

กราบ

ผู้บริ

ปัญหา

มีน้ำหา

ส่งผล

ความที่

จึงขอเร

(ศคบ.)

เป็นกร

สำนักงา